

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un jum. . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "
Nrul de Duminică
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Miksa utca 2-3.
—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se în-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Terfelirea steagurilor ungurești la Sinaia.

Vre-o câțiva unguri, pripășiți pe pământul răbduriu al României, unde generositatea fără margini a spiritului românesc le îngăduie un traiu înlesnit și libertăți depline, au ținut să turbure simfonia serbărilor prilejuite de vizita principelui moștenitor austro-ungar la Sinaia, arborând în plină sărbătoare românească steaguri ungurești roș-alb-verde. Izbiți de fapta lor temerară, studenții români au sfârticat și terfelit aceste steaguri — după cuviință.

Cu prilejul aceluiași serbări senine, un grup compus tot din ungurii cari se bucură de munificența spiritului liberal din România, a avut insolenta revoltătoare de a manifesta împotriva imnului dinastiei de Habsburg, tocmai în momentul, când principele moștenitor — în care, poporul românesc ieșise să întâmpine pe prietenul său cins și loial — călcase pragul moșiei străbune a neamului românesc.

Un mănunchiu de români transilvăneni, goniți de cnuta guvernului unguresc peste hotarele patriei lor mame, i-au silit în chipul cel mai energic să respecte solemnitatea momentului și să-și scoată pălăriile la sunetele imnului imperial.

Era de prevăzut că incidentele aceste turburătoare se vor repercuta în gălăgioase țipete de alarmă în întreaga presă ungurească dela Pressburg și până la Brașov, — nu din pricină că într'un moment de

nechibzuință, s'au dat pe față iarăși sentimente ataviste, de cel mai înverșunat anti-dinasticism, care constituie elementul cel mai organic al sufletului unguresc, ale ungurilor, tocmai în actuala fază a crizei monarhice, când presa ungurească propovăduiește cu multă desinvoltură patriotică minciuna alipirii poporului unguresc către dinastie, ci, fiindcă, pizmuind de moarte prestigiul strălucit al regatului român, înalțat și mai mult prin vizita moștenitorului, crede să distrugă legăturile de amicitie ce s'a cimentat la Sinaia și să contracareze efectul binefăcător ce au exercitat asupra principelui moștenitor manifestațiunile de simpatie ale fraților noștri.

Știam dinainte că evenimentul diplomatic dela Sinaia, comentat cu simpatii în toată Europa, pentru demi-mondenele presei europene va fi un darnic prilej de ponegriri josnice și pervertiri răutăcioase. Prevedem că aceste preocupări ale minciunii fără obrăzar vor tăbări cu furie asupra românilor, vor cere intervenție diplomatică și vor amenința cu glasuri răgușite de paroxismul grandomaniei sgândărite pe frații noștri din regat.

Frații noștri din regat însă nu se vor sinchisi de gălăgia stridentă a evreilor unguriți din Budapesta și nu va turbura nici pacea augustă, în brațe! — căreia s'a dat ieri bătrânul nostru suveran să-și odihnească sufletul trudit de arțagul fără sfârșit al politicianilor din Ungaria.

Dar prin insulta ce s'a adus steagului roș-alb-verde la Sinaia n'a fost vizat statul ungar și n'au fost insultați cei »19 milioane

de unguri« pe cari îi inventează »B. H.« în bolnava i închipuire, ci izbucnirea studenților români a fost îndreptată împotriva temerărilor, cari au terfelit la rândul lor curățenia serbărilor românești. Steagul roș-alb-verde în clipa când a fost sfârticat, în ochii studenților români n'a fost simbolul aspirațiilor a 19 milioane de unguri inventați, n'a fost nici măcar simbolul celor vre-o 7 milioane de unguri existenți în țara asta, ci da, a fost simbolul sistemului de opresiune ce stânge orice avânt național în sufletul popoarelor nemaghiare în Ungaria; simbolul urgisit al urgiei șoviniste, ce trezește durerile fără sfârșit ale neamului românesc din Ungaria.

Steagul roș-alb-verde e semnul în care s'a inaugurat stăpânirea feudală în Ungaria. În acest semn ni-s'au furat libertățile, ni-s'au răpit școlile; în acest semn pătrund făuritorii legilor reacționare din țara asta în sanctuarul bisericii noastre strămoșești, — în acest semn se poartă lupta de strivire împotriva noastră pe întreaga linie. Steagul roș-alb-verde în închipuirea maselor românești nu mai e simbolul statului, nu mai e sinteza drepturilor publice și a libertăților cetățenești, cum ar trebui să fie, ci e legendara pălărie a lui Gessler, care înăbușe în suflet setea de libertate și cască prăpastia urei neimpăcate între popoare.

Și dacă noi, românii din Ungaria trecem în preajma acestui simbol cu capetele plecate, cu inima zugrumată de amar, cu demnitatea îngenunchiată, și dacă siliți de stăpânire îl țântuim pe frontispiciul școlii ro-

FOIȚA ARULUI TRIBUNAL

Edmondo De Amicis.

I N I M A.

Dela Apenini la Anzi.

— Sfârșit. —

A doua zi, în zori, cu sacul la spinare, îndoit și schiopătând, Marco intră în orașul Tucuman, unul din cele mai noi și mai înfloritoare orașe ale Republicii Argentina. I se păru că vede Cordova, Rosario, Buenos, Aires: aceleași strade lungi și drepte, aceleași case mici și albe; însă peste tot, arbori frumoși cum nu mai văzuse, aerul îmbălsămat, o lumină vie, un cer limpede și adânc, cum nu mai văzuse nici chiar în Italia. Mergând pe strade, simțea cum se simțise la Buenos Aires: se uita la ferestrele și la ușile tuturor caselor; se uita la toate femeile ce întâlnea, cu nădejdea, că va vedea pe mama sa; ar fi vrut să întrebe pe toți și nu îndrăsnea.

Dela uși și dela ferestre, toți se uitau în urma băiatului aceluia zdrențaros și plin de praf, care vădea că vine de departe. Marco se uita la lume, cătând un chip care să-i inspire încredere, căruia să-i puie întrebarea ce-i ardea buzele, când ochii căzură pe firma unei prăvălii, pe care era scris un nume italian. În prăvălie era un om cu ochelari și două femei. Marco se apropie bișor de ușe, și luându-și inima în dinți, întrebă:

— Vă rog, știți d-tră unde stă familia Mequinez?

— *Ingeniero Mequinez?* — întrebă la rândul său negustorul.

— *Ingenierul Mequinez!* — răspuse băiatul cu glasul slab.

— *Familia Mequinez* — zise negustorul — nu este la Tucuman.

Un strigăt de durere, ca un țipăt de moarte, răspuse la vorbele acelea.

Negustorul și femeile se sculară în sus; câțiva vecini veniră să vază.

— *Ce este? Ce ai băiete?* — îi zise negustorul trăgându-l în prăvălie și punându-l pe un scaun, — ce te sperii, ce dracu! Familia Mequinez nu este aici, dar nu este așa departe: câteva ceasuri dela Tucuman.

— *Unde? unde?* — strigă Marco sărind în picioare, ca înviat.

— *La vr'o douăzeci de chilometri de aici,* zice negustorul, pe malul râului Saladillo, într'un loc unde se face o fabrică mare de zahăr. Intre casele de acolo este și casa d-lui Mequinez, toți îl cunosc. Ajungi în câte-va ceasuri.

— *Am fost eu acolo acum o lună* — zise un tânăr, care venise cu ceilalți la strigătul lui Marco.

Marco se uită la el cu ochii mari deschiși și-l întrebă repede, îngălbenind la față:

— *Ai văzut pe servitoarea d-lui Mequinez, pe italianca?*

— *Jenovesa?* Am văzut-o.

Marco începu să plângă și să răză. Apoi, cu mare hotărâre, zise:

— *Pe unde s'o iau?* Spuneți-mi repede. Pe ce stradă? Plec numai decăt.

— *Așteaptă, îi răspuseră, este o zi de drum,*

ești ostenit; așteaptă să te odihnești și vei pleca mâine dimineață.

— *Nu se poate, nu se poate!* — răspuse băiatul, — spuneți-mi pe unde s'o apuc; nu mai vreau să aștept, plec numai decăt, chiar dac'ar fi să mor pe drum.

Văzându-l nestrămutat, nu mai ziseră nimic. Ii urară drum bun:

— *Dumnezeu cu tine!* — Fii cu băgare de seamă prin pădure. — *Drum bun, italianito.*

Um om îl însoți până afară din oraș, îi dete câte va povește și se uită lung după el. În curând, băiatul dispăru, schiopătând, cu sacul în spate, printre arborii după marginea șoselei.

Roluava petrecuse o noapte grozavă. Durerile erau așa de cumplite, că striga din răpuzeri și aiura. Femeile cari stau lângă dansa nu mai știau ce să facă. Din când în când, venea stăpâna s'o vază, și toți începură să creadă, că chiar dacă s'ar lăsa s'o opereze, doctorul, care trebuia să vie a două zi dimineața, o să sosească prea târziu. Când nu aiura, se vedea bine, că chinurile cele mai mari nu i-le da durerile boalei, dar gândul la familia sa departe.

Galbenă și schimbată la față, se lua cu mâinile de păr, și cu desperare, de-ți rupea inima, striga:

— *Doamne! Doamne!* Să mor așa de departe, fără să-i mai vad! Copiii mei, sângele meu, rămân fără mamă! Marco al meu, mic, bun, iubitor! Nu știți ce băiat aveam eu! Dacă ați ști! Când am plecat, nu puteam să-l mai iau dela gâtul meu; suspina, de-ți era mai mare mila. S'ar fi zis că presimțise că n'o să mai vadă nici

mânești și-i dăm onorurile oficiale stabilite în lege — nu li-se poate cere aceeași atitudine fraților noștri din regat. Ei pot să-și manifeste neîmpiedicați revolta, — ei pot să ne dea o satisfacție platonicească măcar.

Studentii români cari ne-au dat cu acest prilej satisfacția, au putut s'o facă cu atât mai ușor, cu cât între însemnele diplomatice ale monarhiei, conform uzului internațional, nu figurează steagul roș-alb-verde. Prin fapta lor studenții români au palmuit după cuviință obrăznicia voinicșilor din Sinaia, pe cari nu-i leagă de acel pământ sfânt, la al cărei sân se răsfață, nici un sentiment trainic și cari totuși au cutezat să-și manifeste nerecunoștința și ura, desfășurând în atmosfera curată românească a văii Prahova *culorile etnice* ale neamului lor, spre batjocorirea sentimentelor leale ce nutrește poporul românesc față de reprezentantul dinastiei de Habsburg.

Valea Prahovei, ce adăpostește tezaurul basmelor, tradițiilor și al poeziei românești; valurile părului Peleş în a căror tânguire mulcomă e ferecată de veacuri jalea suferințelor noastre — și secularele păduri dela poalele munților Buceci, în treamătul cărora se îngână epopea visurilor noastre, — nu vor suferi niciodată nepe-depsită o îndrăzneală oarbă ca cea a chimistului ungar din Sinaia.

Alteța Sa R. și I. archiducele Francisc Ferdinand, va înțelege fără îndoială, noima tipetelor din Budapesta, și va duce cu sine impresii calde, luminoase și neturburate.

Dorim să nu se stingă niciodată în sufletul Lui amintirea primirii frumoase dela Sinaia, — urmărindu-l pretutindeni ecoul uraielor viroase de iubire, cu care l-a întimpinat poporul românesc.

Compatrioții noștri, să-și aducă aminte de prigonirile ce le-am îndurat de-atâtea ori pentru tricolorul nostru etnic și să le fie

incidentul dela Sinaia un prilej de dumire și de cumițire. Dacă vre-odată, în depărtatul viitor, va să vină o epocă de libertate, deopotrivă generoasă tuturor popoarelor din Ungaria și va fi și atunci tricolorul roș-alb-verde simbolul țării noastre, — nu numai noi, ci și frații din România își vor descoperi capul în preajma lui cu respectul cuvenit unui simbol mare și luminos.

O delegație a românilor ardeleni primită de prințul de coroană. O telegramă din Sinaia anunță că o delegație a românilor transilvăneni stabiliți în România a fost ieri primită în audiență la prințul de coroană Francisc Ferdinand în Sinaia. Delegația a fost alcătuită din d-nii Aurel C. Popovici, autorul operii »Gross Oesterreich«, Nicolae Mircea și Ion Scurtu. Ei au remis A. S. I. archiducelui Francisc Ferdinand o adresă omagială. Archiducele a primit delegația în mod foarte binevoitor. Audiența a durat timp de o jumătate de oră

Telegrama din țară ale »Agenției române« dar și informațiile particulare ale ziarului »Pester Lloyd« desmint minciuna că și steagul austriac, culorile negru-galben ar fi fost insultate în București. A fost o minciună scornită de presa ungurească spre a instiga și Austria împotriva României.

Presă vieneză despre distincțiunea acordată prințului moștenitor al României. »Neues Wiener Tagblatt« zice că distincțiunea acordată prințului moștenitor al României. »Lăna de aur«, este expresiunea sentimentelor ce hrănește curtea austro-ungară, precum și întreaga monarhie pentru România, amica sa, și pentru dinastia ei. Această distincțiune are un îndoit caracter; Ea este conferită principelui care, precum se înțelege, va fi și politicește și intelectualește unnașul competent al ilustrului suveran al cărui coroană, făurită cu plină glorie, va trece într-o zi la dânsul; distincțiunea este și o manifestare a faptului că suveranul Austro-Ungariei și moștenitorul său voiesc să onoreze în popo-

rul românesc pe una din acele națiuni cari merită onoarea și pozițiunea pe care soarta le-a hărăzit-o. Poporul românesc s'a arătat ca unul din factorii cei mai maturi politicește și cei mai doritori de progres dintre popoarele răsăritului.

De îndată ce poporul român a recunoscut geniul politic al șefului și regelui său, i-a încredințat conducerea în chestiunile externe, cu calmul și cu încrederea de care este capabilă numai maturitatea politică.

O nouă ordonanță samavolnică. Din Oradea-mare se anunță că ministrul cultelor și instrucției contele Apponyi a adresat consistorului românesc ortodox o ordonanță prin care arată »primejdioasa propagandă antiungurească« care se face prin »proiectatele cursuri a ligei« organizate a profesorilor din București (probabil cursurile din Văleni). Cursurile acestea făcute pentru elevii școalelor din Ungaria »falșifică istoria ungurească« și »vor să scoată din inimile tineretului românesc dragostea pentru națiunea ungurească«. (Adică să scoată un sentiment care nu a existat nici odată). Mulți elevi vor fi aduși pe cheltuiala legii la București. Ministrul face atenți pe directorii școalelor secundare românești să ferească pe elevi de a cădea în mrejele acestei propagande și le pune în vedere că toți elevii cari vor participa la aceste cursuri vor fi eliminați din toate școalele Ungariei.

Infamul iezuit din fruntea învățământului public al țării noastre a depășit toate hotarele legalității și mizerabilul său atentat la cultura românească ar merita în sfârșit o pedeapsă dacă mai suntem un popor care ține la sine.

Limbajul unei prese culte. Vastul codru al presei ungurești s'a aprins și e tot în flăcări. Dela cel mai mare ziar din Pesta, până la cel mai mic organ de patriotism ungurec e un singur mare valet și o chelălăială pentru »insultarea steagului unguresc« la Sinaia. În altă parte a ziarului nostru vorbim despre acest cel mai nou »incident« al de binevenit guvernului. Reținem aici numai câteva floricele din buchetul

odată pe mama lui, bietul Marco. Ah, dacă aș fi murit atunci, atunci când îmi zicea adio! ar fi fost mult mai bine. Fără mamă, bietul copil! el care mă iubea așa de mult, care avea atât de mare nevoie de mine, să rămâie fără mamă, în sărăcie, să trebuiască să cerșească, el, Marco, Marco al meu, să întindă mâna flămând! Oh, Dumnezeu! Nu! Nu vreau să mor! Doctorul! Chemăți-l repede! Să vie, să mă taie, să mă facă bucăți, dar să-mi scape viața. Vreau să mă vindec, vreau să trăiesc, vreau să plec, să fug mâine, acum, numai decât. Doctorul! Ajutor! Ajutor!

Femeile o luau de mâini, o linișteau, îi vorbeau de Dumnezeu și de nădejde. Atunci dânsa cădea într-o desnădejde de moarte, plângea cu mâinile în cap, gemea ca un copil, vâitându se și murmurând din când în când:

— Genova mea! casa mea! Marco!... Marco! Unde o fi acum, bietul meu Marco?...

Era miezul nopții. Bietul Marco, după ce petrecuse mai multe ceasuri pe marginea unui șanț istovit de puteri, mergea printr-o pădure mare de arbori uriași, cu trunchiuri înalte de păreau stâlpi de biserică, deasupra cărora, la o înălțime de spaimă, se vedeau frunzile lor curioase argintate de lună. Nedeslușit, Marco vedea sute și mii de trunchiuri, de toate chipurile, drepte, înclinate, strâmbe, încrucișate în chipuri curioase de parcă amenințau sau se luptau. Unele trunchiuri căzute pe pământ, păreau turnuri întregi, acoperite cu o verdeață deasă; altele strânse grămadă, ca un snop de lănci de uriași ale căror vârfuri ajungeau în nori: o măreție superbă, o neorânduială de

forme colosale, privești cea mai grozavă și cea mai frumoasă pe care ar fi putut s'o dea natura vegetală. Câte odată, Marco era cuprins de mirare, dar repede, mințea îi sbura iar la mama sa. Și nu mai putea. Picioarele îi sângerău. Era singur în mijlocul acelei grozave păduri, în care rare ori vedea câte o casă locuită, și care pe lângă copacii aceia uriași, părea un mușinoi de furnici sau câte un bivouac, așezat pe marginea drumului. Nu mai putea, dar nu simțea osteneala; era singur, dar nu-i era frică. Măreția pădurei, îi înălța sufletul; apropierea mamei sale îi da puterea și îndrăzneala unui om mare; aducerea aminte a oceanului, a suferințelor, a durerilor petrecute și învinse, a ostenețelor îndurate, a voinței sale de fier, îi făceau să ridice fruntea cu mândrie, iar sângele său genovez, forte și nobil, îi năvălea la inimă ca o undă puternică, mândră și îndrăzneată. Ceva nou se petrecu în el: până acum, în minte avusese icoana mamei puțin cam ștearsă, puțin cam fumurie din pricina celor doi ani ce trecuseră dela plecarea ei, în clipele acestea, icoana se lumina, îi văzu chipul mamei limpede ca un văzuse de multă vreme, îl vedea lângă el, strălucitor de parcă-i vorbea; îi vedea cele mai mici mișcări ale ochilor ei, ale buzelor, orice mișcare a mamei sale, orice gând; și împins de amintirile acelea înălțătoare, iuțea pasul. O dragoste nouă, o drăgălașenie nemai pomenită, o înduioșare cum n'a mai simțit îi năpădea inima, și lacrimi dulci și liniștite îi curgeau din ochi. Și mergând mereu prin întunec, vorbea cu mama sa, îi șoptea la ureche vorbe cari o să i-le zică peste puțin:

— Iată-mă, mamă; și n'o să te mai părăsesc nici-odată. O să ne întoarcem împreună acasă.

Pe vapor o să stă lângă tine; nimeni n'o să mă mai despart de tine, nimeni, cât oi trăi.

Și nu băgase seamă că vârfurile arborilor uriași, pierdeau din albețea argintie a lunii, în zori ce veneau.

În dimineața aceea, doctorul îi înmăna un tânăr argentin — stă lângă patul bolnavei, împreună cu un asistent, căsnindu-se pentru cea din urmă oară, s'o facă să se lase s'o opereze. Inginerul Mequinez, cu doamna, îi vorbeau și o rugau călduros. Dar de geaba. Bolnava simțindu-se fără pic de putere nu mai avea credință în operație. Credea că va muri, și nu mai voia să mai îndure alte dureri, cari nu i ar fi redat sănătatea. Doctorul îi zicea:

— Operația este ușoară, și o să te faci bine. Fă-ți puțin curaj. Dacă nu te lași, mori.

Vorbe de giaba.

— Nu, răspundea dânsa cu glasul slab, am curaj ca să mor, dar nu ca să mai sufer de giaba. Mulțumesc domnule doctor. Așa a fost să fie! Lăsați-mă să mor.

Doctorul descurajat, nu mai zise nimic. Toți tăcură. Atunci bolnava se întoarse spre stăpâna sa, și cu glas de moarte îi spuse ultimele sale dorințe:

— Doamnă, — îi zise cu greutate și suspinând — vă rog să trimiteți banii și lucrurile mele la familia mea... prin Consul. Nădăjduiesc că ei mei sunt încă în viață. În aceste clipe, cele din urmă ale vieții mele, inima îmi spune bine de ei. Vă rog să le scrieți... că m'am gândit mereu la ei... că am muncit mereu pentru ei... pentru copiii mei... și că cea mai mare durere a mea, a

Boalele secrete!

scurgera, arderea, atât la bărbați cât și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindecă foarte repede prin medicamentul „Gonotol“. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Buză nr. 1 (Slavouia). — — —

de articole jidovești fecondate cu indignare patriotică.

Un ziar, indiferent care, critică mai ales starea culturală a României unde se pot întâmpla astfel de lucruri: »Numai urdii sălbatice și fără frâu, mulțimi fără cultură și barbare își pot uita...«

»Dar se pare că România e în afară de hotarele civilizației. Aici toate se permit și cu un gest de fanfaronadă biruitoare adunătura timpită și necrescută minjește steagul unguresc...«

»...Ni-se ridică sîngele în obraz și ni-se strînge mîna pumn. Cu pumnul acesta încheștat am vrea acum să izbim obrazul rînjitor al teroarei naționaliste care zîmbește bucurătoare de insultarea steagului unguresc și aplaudă pe mișeiii atentatori...«

»Oamenii politici din fruntea României nu sunt destul de maturi spre a face deosebirea între, etc.«

Delegațiile se vor întruni cât mai curînd, deși termenul lor nu-i fixat. Ziarele și partidele ungurești, mînioase de incidentele din Sinaia, fîgăduiesc o sesiune sgomoloasă și obstrucționistă.

Situația politică în Austria. Camera austriacă e ajurnată dar agitația politică urmează. Partidul creștin social a lansat un manifest cătră alegători, acuzând partidul socialist pentru izbînda obstrucției pe care a sprijinit-o, dovedind că nu dorește nîc o încă serioasă. Partidul cere reforma regulamentului camerei și aplanarea conflictelor naționale printr'un aranjament definitiv.

Alegerile pentru dieta Bosniei au început. Intre muzulmani au răușit pînă acum elementele cele mai naționale și conservatoare, aderenții așa zisei organizații naționale, pe cînd muzulmanii progresiști compuși din intelectuali au rămas în minoritate neînsemnată.

La alegerile pentru camera de comerț din Bosnia și Herțegovina încă au răușit sîrbii naționaliști cu înlăturarea comercianților »austriaci« și »ungari«, lucru care face ca organul lor »Pester Lloyd« să se plîngă de intoleranță față de străini adică — jidani.

Intrunirea antimaghiară din Iași.

Duminecă dimineața s'a lansat printre cetățenii ieșeni următorul manifest:

Față de atentatele strigătoare ce se făptuiesc de guvernul maghiar, la lumina veacurilor în care trăim în contra vieții naționale a fraților noștri de peste munți, care atentate culminează în cea hotărîre despotică, prin care studenții

români din Ungaria sunt împiedecați sub grele amenințări de a participa la congresul studenților români ce va avea loc în orașul nostru, studenții universitari vă roagă să veniți cât mai mulți la întrunirea de protestare care va avea loc azi Duminecă 28, orele 4 după masă în sala Pastia.

Intrunirea s'a deschis la orele 5.

D. profesor A. C. Cuza, care a prezidat, a ținut să anunțe asistenței că, pricina întîrzierii începerii întrunirii, se datorește unor împrejurări neprevăzute survenite în ultimul moment.

Au luat cuvîntul studenții I. Sîndulescu, Coroi, Tinoff din București și Ifrim care au vestejit purtarea guvernului unguresc prin faptul interzicerii studenților români din Ungaria de a participa la congresul studențesc cultural care va avea loc la Iași.

Studentul Ifrim a adăugat că d. A. Xenopol adresându-se delegației studențești care s'a prezentat la d-sa aseară pentru a primi președinția acestei întruniri, a spus că va redacta un memoriu în care să desvîlue în mod amănunțit toate suferințele îndurate de românii din Austro Ungaria și că acest memoriu tradus în mai multe limbi va fi trimis spre publicare tuturor ziarelor din țară și stăinătate.

D. A. C. Cuza a dat citire apoi unei telegrame semnate de d. Mircea Russu-Șirianu, președintele întrunirii »Uniunii studenților«, care are loc azi în capitală, prin care salută studențimea ieșană pentru frumoasa ei atitudine.

Au mai vorbit d-nii Abgar Buicliu și A. C. Cuza care au trecut în revistă toate actele de samavolnicie comise de guvernul maghiar în contra românilor de dincolo.

În cele din urmă d. A. C. Cuza, a citit o moțiune de protestare, care va fi trimisă spre publicare tuturor ziarelor din țară și tuturor ziarelor de dincolo.

Din Străinătate.

Demisia cancelarului Bülów. Principele și principesa de Bülów au oferit un prînz la care au invitat pe d. Schoen și un mare număr de funcționari ai cancelarului și ai ministerului

de externe. În cursul prînzului d. Schoen a relevat meritele d-lui de Bülów în politica externă și a mulțumit d-lui de Bülów pentru bunăvoința sa pentru fiecare funcționar din ministerul afacerilor străine. Principele de Bülów, în răspunsul său, a rugat pe toți să păstreze despre dînsul o bună amintire și le-a spus la toți adio cu dorința și cu încrederea că ministerul de externe va rămîne totdeauna la postul său pentru interesele germane, pentru onoarea și propășirea poporului german, pentru împărat și pentru împărăție.

Se crede că săptămîna viitoare se va numi un nou cancelar. Succesorul lui Bülów se crede că va fi d. Bethmann Hollweg.

Relațiile turco-bulgare. Se anunță din Sofia: Intreaga presă publică articole entuziaste cu privilegiul trimeterei misiunii extraordinare turcești pentru a anunța suirea pe tron a lui Mahomed V.

Presă relevă relațiunile cordiale care există între Turcia și Bulgaria și spune că grație acestor legături peninsula balcanică va trebui să rămîie a popoarelor balcanice.

Ziarele din Constantinopol anunță, că din cercurile bine informate se asigură că guvernul turcesc și-a schimbat atitudinea în chestia recunoașterii titlului de țar al regelui Ferdinand și acum îi va recunoaște acest titlu.

Recrutarea creștinilor în Turcia. Se anunță din Constantinople: Guvernul și-a schimbat în mod subit punctul de vedere în chestiunea serviciului militar al nemahomedanilor și a renunțat la perceperea taxei de exonerare militară. Marele vizir a supus camerei un proiect de recrutarea imediată a nemahomedanilor sprijinindu-l în mijlocul aplauzelor creștinilor și declarînd că retrage proiectul de taxe militare.

Majoritatea camerei s'a exprimat pentru aprobarea imediată a proiectului însă în urma împotrivirii clerului mahomedan, discuția a fost hotărîită pe Luni.

fost de a nu-i mai vedea... dar că am murit cu tărie... binecuvîntându-i, și să spunei bărbatului meu... și fiului meu cel mare... să aibă grije de băiatul Marco... la care m'am gândit pînă în cea din urmă clipă...

Și aprinzîndu-se de odată, strigă împreunîndu-și mîinile:

— Marco! copilul meu! Viața mea!...

Și întorcînd spre cei din casă ochii plini de plîns, băgă de samă că stăpîna sa nu mai era în odaie: o chemaseră pe furis. Se uită după stăpînul său: pierise și dînsul. În odaie nu mai era decît asistentul și cele două infirmiere. Din odaia de alături se auzea sgomot de pași, glasuri ce vorbeau în șoapte, și strigăte de mirare înăbușite. Bolnava își îndreptă spre ușe ochii împăiejeniți și așteaptă. După puțin, intră doctorul, cu fața schimbată; pe urmă stăpînul și stăpîna, amîndoi schimbați la față. Toți trei se uită la dînsa într'un mod ciudat și-și șoptiră între ei câteva vorbe. I-se păru că doctorul a zis doamnei: — Mai bine acum, numai decît. — Bolnava nu pricepea nimic.

— Iosefa, — îi zise stăpîna, tremurîndu-i glasul — îți dau o veste bună.

Bolnava se uită la dînsa lung.

— O veste — zise stăpîna din ce în ce mai turburată — care o să-ți facă mare bucurie.

Bolnava deschise ochii mari.

— Pregătește-te, să vezi pe cineva... pe care-l iubești mult.

Iosefa ridică capul după pernă și începu să se

uite rînd pe rînd, cînd la stăpîna sa, cînd la ușe, cu ochii ce scăpărau.

— Cine va — zise doamna îngălbîinînd — care a sosit acum... pe neașteptate.

— Cine e? — strigă bolnava cu un glas de pîrea speriată.

După o clipă, dădu un țipăt, ridicîndu-se șezută în pat, și rămase nemișcată cu ochii deschiși mari, cu mîinile la tîmple, ca în fața unei arătări din altă lume.

Marco, sdrențaros și plin de praf, sta în pragul ușei, iar doctorul îl ținea de o mîină.

Bolnava strigă de trei ori.

— Dumnezeu! Dumnezeu! Dumnezeu!

Marco se repezi spre pat. Dînsa întinse brațele uscate, și strîngîndu-l la sân, isbucni într'un rîs puternic, amestecat cu suspinuri fără lacrimi, cari o făcură să cadă din nou pe pernă.

Dar își veni repede în fire, și strigă plină de bucurie și acoperindu-i capul cu sărutări:

— Cum ai venit? De ce? Tu ești? Cît te-ai făcut de mare! Cine te-a adus? Ești singur? Nu ești bolnav? Ești tu, Marco? Nu visez? Doamne, doamne; Vorbește!

Apoi, schimbînd glasul:

— Nu, nu! Mai bine taci! Așteaptă!

Și întorcîndu-se spre doctor:

— Repede, repede, doctore, vreau să mă vindec. Eu sunt gata! Nu pierdeți timpul! Duceți pe Marco afară să nu auză. Marco, nu este nimic, nu te speria. O să vorbim după aceea! Încă o sărutare. Du-te. Incepu, doctore.

Marco fu scos din odaie. Stăpîni și infirmierile eșiră și ele; în odaie, rămase doar doctorul și asistentul care închise ușa.

Domnul Mequinez veni să ducă pe Marco într'o odaie mai departe, dar fu peste puțin: Marco pîrea țintuit în pardoseală.

— Ce este? întrebă el. Ce are mama? Ce-i face?

Atunci Mequinez, binișor și căsnindu-se mereu să-l ducă mai departe, răspunse:

— Uite ce este: mama ta e bolnavă, trebuie să-i faci o mică operație. Vino cu mine și-ți spun totul.

— Nu, răspunse Marco cu îndărătnicie, vreau să stau aici, spuneiți mi aici pe loc.

Inginerul îi vorbea mereu, trăgîndu-l de mîină; băiatul începuse să se sperie și să tremure.

De-odată un strigăt puternic, ca țipătul unui rănit de moarte, se auzi în toată casa.

Marco răspunse cu un alt țipet desperat: — A murit mama!

Doctorul apărui în ușe și zise: — Mama ta a scăpat!

Băiatul se uită o clipă la el, apoi se aruncă în genunchi în fața lui suspinînd:

— Grazie dottore!

Dar doctorul îl ridică zicîndu-i:

— Scoalate!... Tu, copil viteaz, tu ai scăpat pe mama ta.

Trad. de P. Robescu.

„Insultarea“ tricolorului unguresc.

Din vizita prințului moștenitor Francisc Ferdinand a răsărit cel mai nou incident »insultarea« steagului unguresc. Știm faptele. Opinia publică românească a cerut înlăturarea steagurilor ungurești de pe clădirile Sinăii pavoazate. Un sentiment explicabil a făcut ca înflăcărata tinerime românească să nu sufere aceste steaguri cari simbolizează pentru ei, nu atât o țară pe care nu au voit să o jignească, ci un guvern și un sistem de cărmuire și apărare a fraților lor.

În mijlocul crizei ungurești însă incidentul acesta a fost bine venit tuturor partidelor ungurești, partidului kossuthist spre a-și demonstra și cărpi patriotismul atât de compromis prin cei trei ani din urmă de politică, iar partidelor 67-iste pentru a stabili autoritatea guvernului și de a-i mări popularitatea în vederea viitoarelor frământări și crize politice. Afacerea este deci mai mult creiată ca o platformă de înălțare politică pentru toate partidele.

Toată presa ungurească e alarmată. Ziarele cele mai mari »Budapesti Hirlap«, »Pesti Hirlap«, »Magyar Hirlap« etc. »Alkotmány« atacă cu violență guvernul român și România. »Budapesti Hirlap« atacă și persoana prințului moștenitor cu multă amărăciune. El acuză că nesocotește pe unguri, căci nu și-a adus soția în Ungaria, ci întâiu o prezintă în România și spune că Francisc Ferdinand a reprezentat Austria și »Gesamtmonarchie«. Dacă ar fi știut că steagul unguresc insultat, e steagul unui popor de 19 milioane (?) atunci imediat ar fi părăsit România. La urmă îl amenință că delegațiile ungurești nu vor vota budgetul care cuprinde planurile de mare putere ale prințului de coroană care e omul partidului lui Lueger.

»Pester Lloyd« de aseară spune că insultarea steagului unguresc va fi, crede, reparată, iar cât pentru ungurii cari n'au voit să ridice pălăriile la sosirea trenului princiar în Sinaia, li-s'a făcut bine că li-s'a ridicat pălăriile cu forța.

Foarte multă supărare a pricinuit presei ungurești faptul că prințul moștenitor a primit în audiență pe d-nii Aurel C. Popovici, N. Mircea și Ion Scurtu. Acești domni, în fruntea unei deputațiuni au prezentat prințului moștenitor o adresă de omaj, declarând că prin împrejurările politice în Ungaria au fost nevoiți a părăsi Ungaria, căutându-și un refugiu în România.

»Pester Lloyd« spune că e uz, ce-i drept, ca supușii proprii să fie primiți la asemenea vizite și dojenește pe ungurii din București că nu au prezentat omagiile lor prințului de coroană. Spune însă că românii cari au fost primiți sunt oameni cari sau au fugit de temnița ungurească în România sau au minșit pe prințul de coroană și n'au fost în nici un caz vrednici de a fi primiți de el.

Dela Orăștie.

— Corespondență particulară. —

Vânzarea cărților românești oprită în piața Orăștiei.

Căpitanul de poliție (ungur) în companie cu primarul (sas), din ura cea mare ce o au față de români, au oprit pe colportorul țaran M. Petriș, să mai vândă cărți religioase și călindarele românești în piața Orăștiei.

știei în zilele târgului de săptămână, cu toate că numitul colportor are și pentru cărți concesiile de vânzare dela solgăbirăul său.

Opreliștea este deci ilegală. Volnicia acestor »iubitori de lumină« a luat însă săracului colportor care trăiește din vânzarea creșterea de mărgelă, fluieră, papiri și a. și neînsemnatul venit ce-l avea din vânzarea de cărți și din care să hrănea.

Fiind opreliștea asta pe lângă o călcare sfruntată a legii și o strigătoare faptă neomenească, sperăm că românii cărturari din Orăștie vor ști se intervină cu succes la căpitanul și primarul, pentru ca pe viitor cel puțin să nu mai facă acești domni numai ce îi taie capul.

Aeroplanul inginerului Vlaicu.

Cucerirea aerului face progrese uimitoare la toate popoarele, ce mirare deci dacă și neamul românesc vrea să aibe parte la această achizițiune a progresului modern. Zilele trecute am putut ceti că la București ofițerul Goliescu a construit și a încercat cu succes o mașină de sburat.

Sâmbătă în 10 l. c. la amiazi d. Vlaicu inginer de mașine la fabrica de automobile Opel din Frankfurt a/m. fiind acasă în concediu, a făcut o ascensiune cu aeroplanul construit de el, pe »dealul bemilor« loc de exercițiu militar în Orăștie. Modelul mașinei domnului Vlaicu, seamănă cu al lui Santos-Dumont, e ca un smeu mare, înaintea cu o pânză ca o coadă de păsere întinsă, în laturi două aripi mari, în coadă o cârmă și un »propeller« iar la mijloc o pânză întinsă orizontal sub care șede cârmulțorul.

Fiind vântul favorabil, d. Vlaicu a sburat vre-o 200 de metri. Puterea motorică au înlocuit-o 2 cai în fugă. Momentul când s'a ridicat în văzduh, a fost eternizat printr'o fotografie bine reușită care se va publica probabil în »Foaia interesantă« din Orăștie. La această interesantă încercare de sburat a azistat o mulțime de oameni.

Acest isteț tînăr și harnic inginer are deja mai multe invențiuni folositoare. Asupra uneia dintre acestea atragem atențiunea iubitorilor de gramofone. D. Vlaicu a inventat o membrană nouă de gramofone, care este patentată și se vinde și în Ungaria sub numele »membrana sistem Vlaicu« și se poate procura la toate magazinele mai mari de gramofone din capitală.

Dorim dlui Vlaicu în viitorul său, cele mai mari succese.

În jurul alegerii din Caransebeș.

P. C. Sa părintele protosinghel Traian Badescu nou alesul episcop al Caransebeșului a plecat la Sibiiu. Noul episcop se va supune examenului canonic al sinodului episcopesc compus din I. P. S. Sa mitropolitul Meșianu și din P. S. Sa episcopul I. I. Papp al Aradului care de-aseenea a plecat la Sibiiu. Ziarele ungurești de azi aduc un comunicat surprinzător. Declară că în general lupta electorală nu a avut caracterul unei lupte între naționaliști și burdiști ci a fost luptă de ordin personal în care națio-

naliști și moderați au votat împreună atât pentru Bădescu de-oparte cât și pentru Olar de alta. Părintele Bădescu nu ar avea nici un rol politic ci e numai un om al bisericii. De sigur e așa, că părintele Bădescu, deși are bune sentimente românești, nu a avut vre-un rol în politica militantă. Dar a prezinta alegerea dela Caransebeș ca lipsită de orice caracter politic, e o falsificare burdistă cu scopul de a înșela guvernul asupra înfrângerii suferite de Burdea. Apucătura asta ieșită din tabăra burdistă e de-o șiretenie grosolană și dovedește încă odată disperarea burdismului care, compromis în fața guvernului, simte terenul clătindu-se sub picioarele sale și cearcă să-și restabilească la guvern creditul atât de sdruncinat cu astfel de minciuni.

Cum se apără ucigașul Dhinașra.

Pentruce asasinatul politic național e de iertat

Ucigașul lordului Curzon Wyllie, studentul indian Dhinașra este prizonierul justiției englezești. Străbătut de durerile neamului său el a ucis pe unul din asupritorii englezi ai neamului său de aproape 300 de milioane de suflete. Iată acum cum își susține acuza în fața judecătorului englez din Londra:

Nu vreau să mă apăr, a zis el, dar țin numai să dovedesc că fapta mea a fost dreptă și bună. Socot că nici un fel de tribunal englezesc nu are dreptul de a mă aresta, de a mă ține prins și de a mă osândi la moarte; pentru asta nu cer nici avocat care să mă apere. Susțiu că dacă e lucru patriotic pentru un englez de a combate pe un german, este cu mult mai justificabil și mai patriotic în cazul meu de a mă lupta cu englezii. Socotesc națiunea engleză răspunzătoare pentru uciderea a optzeci de milioane de compatrioți ai mei în cursul jumătății de veac trecute și li învinuesc deasemenea că iau Indiilor în fiecare an o sută de milioane de livre sterlinge (o livră sterlingă = 20 de cor.) spre a le aduce în Anglia.

Fiecare englez care pleacă în indii și este plătit acolo cu o sută de lire pe lună rostește sentința de moarte contra a o mie din compatrioții mei, căci o mie din acești sârmani oameni ar putea să trăiască cu înlesnire cu cele o sută de lire pe cari englezii le cheltuiesc de cele mai multe ori în frivolități și plăceri.

Precum germanii nu au nici un drept de a ocupa Anglia, tot astfel englezii nu au nici un drept de a ocupa Indiile și avem dreptul deplin de a omorî pe orice englez care terfelește pământul sfânt al țării noastre.

Sunt uimit de înspăimântătoarea ipocrizie a popoului care se pozează drept campion al omenimii asuprite, de pildă în Rusia și în Congo, în vreme ce el asupește Indiile și săvârșește acolo atrocități înfricoșate, precum este de pildă că ucide fiecare an două milioane de persoane și batjocorește cinstea femeilor noastre.

Dhinașra se aseamănă cu un englez care, indignat de a vedea pe germani ca cuceritori pe străzile Londrei, ar merge să ucidă unul sau doi germani în Germania. Acest englez nu ar fi el privit ca un adevărat patriot printre compatrioții săi? Dacă da, atunci și el, Dhinașra este un patriot, care a lucrat la libertatea neamului său.

Adaugă că nu face declarațiile acestea pentru

Îți cade părul??? N'ai decât să folosești **spiritul pentru păr, „Petroil“** a lui **Kulka** care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătreaței. —

După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu o explicație în limba română 2 cor.

Pistruii, petele galbene, sgrăbunțele și ori-ce necurățenie a feței se depărtează și curățește mai bine **Crema de lapte de crin** a lui **Kulka**. Prețul unei tegle 1 cor. **Săpun de crin** 1 cor. **Pudră de crin** în toate colorile 120 cor. **Preparate cosmetice** de prima calitate. Expediare zilnic cu poșta. — Se pot căpăta dela farmacia la „**Vulturul negru**“ a lui **Kulka Emil** din **Timișoara-Cetate** Nr. telef. 645.

a cere grație, ci numai fiindcă dorește ca poporul englezesc să-l osândească la moarte ceea ce va face cu atât mai neîmpăcată răzburarea compatrioților săi. El ține să dovedească dreptatea cauzei sale lumii celeilalte, mai ales celor cari simpatizează fapta sa în Germania și în America.

Se poate o apărare mai curajoasă, mai demnă și mai admirabilă?

Răvașe din Craiova.

Iarăși povestea celor trei cete ale nelucrătoarelor albine. — Sărbătorirea figurilor mărețe ale trecutului. — »Ramuri«. — Închinătorii norocului

— Dela corespondentul nostru. —

Craiova, 25 Iunie 1909.

... Și iarăși au pornit cele trei cete ale nelucrătoarelor albine să asurzească prisaca cu băzăitul lor. Senzația foamei a celor flămânde și a celor ce vor rămâne flămânde le turbură, le întărită. Infuriate să lasă pe fiecare stup. Și băzăie grozav!

Hotărât, prin intensitatea sgomotului vor să producă impresia activității; prin numărul aripelor vor să ascundă lumina: munca și lumina leucid.

Deci băzăie mereu.

Și vor băzăi încă până ce lucrătoarele albine vor prinde să priceapă băzăitul lor.

Părăsind înguste preocupări de o zi și înăbușind o clipă nimicnicia sufletelor mici, se cuvenea să preamărim amintirea unei figuri mărețe a trecutului, care prin puterea geniului său deslegător a eternului adevăr, s'a înălțat până la seninătatea albastrelor zări, unde lumina e și rămâne lumină.

S'au ridicat la noi cași aiu ea, imnuri de slavă. S'au ridicat — dar fără fastul convenit — sărăcăcios și sarbăd.

Frumosul și utilul! Sunt două vorbe cari înseamnă: două concepții, două credințe, două temei. Asămănare? Nu există. Deosebire... Paradoxal ar fi să faci, azi, deosebirea, când în templul sublimului idealism arde tămăia celor închinători materiei, cari aci-și înalță imnurile lor.

Iată la cutare mare biserică, împărțitoare de bogate daruri, să înăbușă nevinovata lumină a gabenei ceri, de fumul și mirosul tămăiei, ce acum, numai gonește atâți necurați.

Dincolo, celelalte sărăcăcioase, prin sgomotul clopotelor ce se sbuciumă grozav, cântă credincioși mari și mici să se închine făcătorilor de minuni cu chip de lut.

Iar la răspântii, preoții mărunți și răgușiți aruncă cu pietri în zei ocrotitori, pentru ca necredincioșii și naivii să aducă jertfe și să se prosternă chipurilor cioplite.

Slab și fără fum arde flacăra eternului frumos în numărate temple nestropite cu noroi. Fără clopote și daruri se înalță ruga neprihănită. Credința nevătămată e sublimă și cucerește. Puterea adevărului va învinge odată minciuna răsfățată.

Și atunci în templul acestei cetăți ca și în altele vor fi multă lumină și mulți credincioși.

Istoria acestor vremuri va trebui să înregistreze:

Cauze — lecturile senzaționale ale jidovilor gazetari și editori, — loteria jidovilor ocrotită de statul român, premiile ziarelor ce nu fac ziaristică ci goală speculație.

Ectete. — Slăbirea energiei, pervertirea sufletului și crearea unor elemente precoce, sdrențuite și viciate, ce azi mănuesc cărțile într'o cărciumă murdară, pentruca mâine să zacă în fundul închisorilor criminale.

A. A. Sever.

Afacerea „Reuniunii române de cântări și muzică“ din Câmpeni. *)

Câmpeni, 12 Iulie.

Săptămâna trecută un binevoitor al Reuniunii noastre, a sulevat încâtva într'un articol mai lung, nedreptățile ce această reuniune a trebuit și trebuie să le îndure chiar din partea acelor, cari ar avea datoria să o sprijinească și să o ocrotească.

N'am decât să mulțumesc acelui binevoitor, căci după ce a apărut articolul, am și primit o hârtie dela consistorul din Sibiu în care mă înștiințează că suplica mea s'a rezolvat încă în 12 Septembrie 1908, comunicându-se și cu oficiul protopresbiteral, »atunci imediat«.

»Turcul te bate, turcul de judecă! Așa și eu cu Reuniunea. Protopopul Câmpenilor ne-a dat afară din școală, iar după ce am dat rugare la Consistor, a cerut părerea protopopului, fără a mai asculta și pe subscrișul și așa rezoluția e tocmai pe tocmai după pofta protopopului adevărat negativă. De ce nu mi-a comunicat d. Furdul rezoluția consistorială? Fiindcă singur a văzut că acuzele ce a arătat d-sa la consistor sunt neexacte, false, și nu corespund adevărului.

Acum după ce Veneratul Consistor m'a învrednicit a-mi comunica rezoluția, îmi voi lua libertatea, ca pe această cale să răspund și să resping nedreptățile aruncate asupra Reuniunii.

Din 4 puncte de vedere s'a respins cererea reuniunii de a putea ține probele în școală și anume:

1. »De sala cerută are lipsă direcțiunea școlară, comitetul și epitropia parochială pentru ținerea ședințelor și păstrarea arhivei«.

2. Orele de fanfară se țin dela 7—9, când intrau în curtea școlii și în alte părți ale edificiului școlii și persoane străine, cari săvârșeau fapte necuviincioase spre dauna și ponegrirea școlii«.

3. »Membrii fanfarei murdăreau și deteriorau sala, coridorul și ușile fără a contribui cu ceva la curățirea sau la repararea acelor«.

4. »Credincioșii singuri au cerut oprirea fanfariștilor de a-și mai ține probele în edificiul școlii noastre«.

Să poftescă orișicine a vizita școala noastră din Câmpeni și se va convinge că sunt 3 sale de învățământ și una goală, și în asta din urmă — menită pentru ședințe — nu vezi nici un scaun, nici masă, nici dulapuri, absolut nimica decât patru pereți și un cuptor. — Și apoi, noi am cerut o sală din cele patru, pe timpul când nu se țin prelegeri și e neocupată, luând totodată răspunderea pentru orice daună ce eventual s'ar face din partea noastră.

Am stat peste un an în sala cea goală, dar nu s'a întâmplat nici pagubă nici nu s'a stricat nimic.

Punctul al doilea nu se referă deloc la noi și la membrii fanfarei, căci persoane străine pot intra și acum în curtea școlii și pot intra chiar și în curtea d lui protopop.

Ce privește punctul al treilea, îl declar de fals și de-aici vorba să spun adevărul apoi să se știe, că în vara anului trecut au fost bătute în curtea școlii vacile preoților ca să pășuneze iarba din curte, iar acelea au putut să murdărească ambutul și nici decum fanfariștii. Oare n'ar fi mai bine să căutați bârna în ochii dumneavoastră decât să scărâmba la altul. Ce murdărie ar fi putut face fanfariștii decât că trecând prin coridor și sală i-ar fi lăsat tînă de pe ghetă, ceea ce s'a întâmplat și prin saloanele altora? Dar pentru ce e serviciul școlii? N'are alt lucru decât să curețe.

— Credincioșii singuri au cerut oprirea fanfariștilor? Cari »credincioși?« Eu știu că și d-nii dr. Z. Chirtop și T. Morcan sunt în comitet, dar n'au cerut așa ceva. Ori poate părintele Furdul să consideră numai d-sa cu clopotarul de credincios?

Și ca să se vadă și mai mult iubirea ce d. Furdul o poartă Reuniunii, fie-mi permis a aminti, că Reuniunea are o scenă dimpreună cu culisele necesare, cari ne costă peste 600 cor. și era așezată într'un unghiu din sala cea goală — menită pentru arhiva ce se va înființa cu timpul — și despre care nu poate zice că »murdărește« și »deteriorează« sala, dar totuși a aflat de cuviință să dispună așezarea ei în curtea școlii sub cerul liber și încă pe timp ploios.

În fine mai amintesc așa în treacăt, că alegerile în comitetul parochial se fac pe sprânceană — cum am zice. — Protopopul face lista, clo-

*) Publicăm această corespondență lăsând răspunderea în sarcina dlui autor. Redacția.

potarul o cetește în sinod și cantorii o votează. Deși avem o cărturărie destul de considerabilă în comună totuși în comitetul parochial nu pot intra decât 2 d-ni advocați — căci ar face, o prea necălită ca să nu-i pună — dar și aceștia pentru că sunt foarte ocupați cu afacerile lor și nu prea pot lua parte la ședințe, iar ceilalți sunt tot oameni cari abia știu ceti și scrie. Exemple: tata — fie iertat — a fost întotdeauna membru în comitetul parochial, căci nu știa ceti și scrie iar după moartea lui din 3 feciori n'a putut să ajungă nici unul căci știu ceti și scrie — poate. — Ioan Andreica — un fruntaș vrednic — a fost 3 ani în comitet, acum jos cu el, căci are 4 clase gimnasiale și știe bine ceti și scrie etc. — Să nu creadă cineva că scriu din invidie, că nu m'a învrednicit cu postul onorific de a fi în comitet, nu, nu doresc, căci dacă am dori așa ceva am putea să votăm și noi o listă — fără cântăreți și clopotari — dar noi suntem oameni pașnici și să nu zică nimeni că împiedicăm mersul »regulat« al afacerilor bisericesti și facem gălăgie în biserică.

Cred a-mi fi împlinit — prin aceasta — datoria față de neadevărurile aruncate asupra nevinovatei noastre Reuniuni române de cântări și muzică și închei mulțumind totodată Onor. redacțiunii a »Tribunei« pentru binevoiența ce ne-o dă prin publicarea rectificării.

Câmpeni, 12 Iulie 1909.

Teodor Orlea,
v.-preș. Reuniunii.

Senzaționale destăinuiri despre poliția rusă secretă.

Lumea politică întreagă e alarmată de senzaționalele destăinuiri ale unui revoluționar rus Burzew despre agenții poliției secrete rusești în Paris care, abuzând de ospitalitatea Franței, a săvârșit o serie întreagă de ilegalități spre a supraveghia pe revoluționarii ruși din Paris. Afacerea a ajuns o senzație europeană. Guvernul dlui Clemenceau e într'o grea încurcătură, căci opoziția socialistă îl strămtoarează, iar d. Jaurès a anuțat o interpelare. Iată unele amănunte ce se vestesc din Paris:

Istoricul revoluționar rus Burzew a adresat ministrului de justiție, Briand, o scrisoare, în care face o senzațională destăinuire.

El afirmă că serviciul de spionaj rusesc din Paris avea la ministerul de externe din Paris un birou, care era un adevărat cabinet negru, pentru corespondența refugiaților politici ruși în Franța. Harting, prin agenții săi, era în contact zilnic cu numeroși factori, impiegați și chiar funcționari superiori dela poșta centrală din Paris, cari îi înmănuau lui întâi scrisorile primite sau trimise de revoluționarii ruși. Corespondența aceasta, înainte de a ajunge la destinație, trecea astfel prin cabinetul negru, unde scrisorile erau celite, iar cele cari prezintau oarecare interes, copiate.

Noul denunț al lui Burzew face o senzație enormă, atât prin destăinuirea relațiilor ministerului de externe al republicii cu șeful spionilor ruși, cât și prin acuzațiunea de corupțiune ce revoluționarul aduce serviciului poștelor franceze.

Ziarul »Berliner Tagblatt« publică următoarele interesante amănunte asupra lui Harting:

În 1880 frecventa cursurile universității din Dorpat un tînăr evreu, pipernicit, Avram Heckelman, care era în relațiuni continue cu revoluționarii. În 1882, la vârsta de 20 ani, Heckelman intră în poliția secretă rusească, căreia îi aduce apreciate servicii. În repetate rânduri a fost trimis în străinătate, unde a dat lui Ratkovski un prețios concurs în înscenările lui contra revoluționarilor refugiați. În baza acestor servicii cere lui Plehwe, ministru de interne, să fie numit într'un post superior în poliția zisă politică. Plehwe consimte, dar cu condiția ca să se boteze. Botezul are loc la Berlin; naș i-a fost secretarul de pe vremuri al ambasadei rusești, Muraviev, care a ajuns în urmă ministru de externe. Mai târziu, țarul l'a autorizat pe Avram Heckelman să-și schimbe numele în Arcadi Harting.

Între anii 1901 și 1905, Harting funcționează ca șef al spionajului rusesc din Berlin. Acți tr-

lește pe picior mare, cheltuind anual 500.000 mărci. Bani aceștia îi primea din fondurile secrete din Petersburg, pentru întreținerea agenților săi. Tot în epoca aceea se căsătorește cu o belgiană bogată, cu o zestre de câteva sute de mii de franci. El plasează banii într-o întreprindere ocultă a unui mare duce rus, întreprindere care în curând ajunge la faliment.

Guvernul rus îi oferă în 1905 o pensie de 4000 ruble, ca să se retragă. Harting primește, dar cere să i se acorde și titlul de Excelență și consilier de Stat. Dar cei din Petersburg îl rechemă în activitate și-l trimit ca șef al serviciului de spionaj din Paris. Când acum în urmă a fost demascat, guvernul rusesc l-a rechemat. Se crede chiar că Harting se află acum la Petersburg.

Se mai afirmă că Burzew și-a procurat documentele pentru campania sa dela Lopușin, fostul director al poliției din Rusia.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 14 Iulie n. 1909.

— **Plecarea prințului de coroană din Sinaia.** Ieri după prânz M. S. regele Carol, A. S. I. arhiducele Francisc Ferdinand și A. S. R. prințul Ferdinand al României au inspectat pe platoul de manevre din Sinaia batalionul 3 de vânători comandat de locotenent colonelul *Negruzzi*. Trupa a executat mai multe evoluțiuni și o mică manevră cu un atac asupra unei redute. La sfârșit s'a făcut o defilare și ostașii au cântat cântece ostășești. Arhiducele a felicitat pe comandant și a vorbit cu fiecare ofițer în parte. Muzica a intonat imnul austriac.

După prânz înalții oaspeți au luat o mică gustare. După dîneu regele și regina i-au condus la gară. Regele Carol și arhiducele s'au despărțit îmbrățișându-se cu căldură. La ora 9 și 10 minute trenul princiar a părăsit gara în uralele azistenței. Aleile castelului Peleş erau strălucit iluminate.

A doua zi dimineața la ora 8 și ceva trenul princiar a trecut prin gara Arad unde s'a oprit 10 minute. Poliția în frunte cu prefectul poliției d. Sarlot Domokos a fost la gară. Erau și mai multe persoane din societatea românească a Aradului, câteva doamne, d-șoare și domni. Prințul nu s'a ivit însă la geamul vagonului. Locomotiva trenului a fost condusă de un inginer. La geamurile vagonului de curte, roșu, s'au ivit numai fețele diferiților funcționari de curte.

La ora 1 trenul a sosit la Budapesta iar azi seară la 4 și jum. el a fost în Viena unde prințul și soția sa s'au dus la castelul Belvedere.

— **Un articol în »Reichspost«.** În »Reichspost« de ieri acelaș autor care a scris și articolul mult comentat »In ceasul supremei hotărâri« articol reprodus de noi în întregime, publică un articol despre întoarcerea dlui Wekerle la putere. Arată, cum totdeauna venirea dlui Wekerle la putere a fost o umilire pentru coroană, mai ales pe timpul legilor bisericești cînd autoritatea coroanei a fost știrbită. Acuma d. Wekerle a jucat un rol de intrigant. El face jocul oligarhiei care se silește cu tot prețul să păstreze pentru sine puterea.

»Voim un domnitor al cărui cap să-l ținem noi în mîni«. Nu s'a văzut niciodată ceace s'a petrecut acum. Un guvern care demisionează dar face cele mai mari eforturi de a împiedica formarea altui cabinet. Intriga 67-iștilor contra d-lor Justh și Lukács a întrecut toate. Majoritatea a fost terorizată într'un chip nemai pomenit. Presa ungurească plătită și presa jidano-liberală din Viena s'a năpustit asupra lor ca să-i compromită și să zădărnicească formarea noului guvern.

Acum după ce a demisionat d. Wekerle poate să-și facă bilanțul: naționalitățile robite, impilate, poporul

care emigrează sărăcit, visteria statului e goală, scumpe enorme și poporul certat cu dinastia.

Un simplu caporal de infanterie care în numele împăratului ar arunca în mulțimi lozincă votului universal, ar avea mai mult simț parlamentar pentru Ungaria decît actualii oblăduitori în frunte cu d. Wekerle.

— **Bărbați de stat români decorați de împăratul nostru.** Maiestatea Sa împăratul Francisc Iosif a acordat din prilejul încheierii convenției comerciale cu România mai multor bărbați de stat români următoarele distincții: D-lui I. Brătianu, ministru-președinte marea cruce a ordinului Leopoldin; dlui Emil Costinescu, ministru de finanțe, marea cordon al ordinului Leopold, clasa I; dlui Em. Porumbaru, marea cordon al ordinului Coroanei de fer; d-lor Anton Carp și Al. Djuvara, marea cordon al ordinului Coroane de fer.

— **Archiducele Francisc Ferdinand în gara Blajului.** I-se scrie: »G. Tr.« Mănași de nădejdea mistică ce o nutrește fiecare român mai ales din Ardeal și Țara ungurească față de viitorul împărat și rege al monarhiei austro-ungare, lăindu se veste, ca prințul moștenitor va trece pe la gara din Blaj Sâmbătă la 9 ore a. m. Românii de aici s'au grăbit să-i iasă în cale și să-i arate o mică dovadă de dragoste, ce i-o poartă.

La gară însă spre uimirea tuturor, cari veniseră să-i vestească viitorului împărat cuvântul dragostei și al devotamentului, câțiva jandarmi s'au străduit să împiedece această afirmare a unei supunerii loiale. Românii au fost ținuți la distanță și nici unul dintre ei n'a fost lăsat să se apropie de peronul gării. Un murmur prelung exprima nemulțumirea celor ce nu veniseră cu gând de răsvrătire.

În sfârșit punct la 9 ore trenul princiar a sosit în gară. Nimenea dintre români, cari nu puteau vedea întregimea trenului, nu știa cu siguranță, dacă prințul moștenitor e în trenul ce sosise. La sosirea trenului cei vre-o câțiva jandarmi, cari păzeau pe români, s'au retras în dosul gării, pentru ca sistemul fixat de Andrassy să nu-și arate goliciunea. După staționarea de două minute trenul s'a pus iară în mișcare. Strălucirea vagoanelor, cari urmau după locomotivă, au întărit de odată, bănuiala românilor. Era într'adevăr trenul princiar. Un strigăt ușor, aproape înăbușit de »trăiască« a atras mai multe persoane din trenul princiar la ferestre. Prințul însă nu s'a arătat.

După plecarea trenului au răsărit de după dosul gării și jandarmii. Păreau roșii la față, le era poate și lor rușine de purtarea lor. Românii s'au resfirat încet și s'au dus spre casă discutând cu vioiciune mai ales scena cu jandarmii. Regreiau că nu au văzut pe prințul, dar regretau și mai mult că această scenă n'a fost văzută și de acela pe care noi îl credem chemat ca înăptuitorul unui drept desăvârșit.

— **Escursioniști români la Belgrad.** Ni-se scrie din Belgrad: Un mare grup de excursioniști din România au sosit ieri la Belgrad. Românii li s'a făcut o primire neobișnuit de caldă. În tot timpul au fost obiectul celor mai deosebite atențiuni și manifestațiuni de simpatie. Ziarele sârbești cuprind descrieri amănunțite asupra vizitei. Într'un articol important intitulat »Să trăiască România«, se arată dragostea care leagă pe români cu sârbi și se vorbește de suferințele comune, căci dacă Serbia are de revendicat Bosnia și Herțegovina, România are de asemenea Bucovina și Ardealul, motive care leagă aceste două popoare în simțiri. În timpul ce Kronprințul austriac face vizita la Sinaia, poporul românesc face o vizită de simpatie la Belgrad. Ziarul încheie făcând o descriere a grandioasei primiri.

Românii au azistat ieri la serviciul divin dela catedrală. Foarte mulți s'au înscris în registrele dela palat. D. deputat Titu Frumuseanu a făcut o vizită primului ministru Novacovici. După amiază s'a dat o serbare

în parcul Topcider. Municipalitatea a oferit seara un banchet de 40 tacâmuri oaspeților români. (N'au putut deci să fie 300 de inși, cum spuneau ieri ziarele ungurești. — N. R.) Hotelierii refuză să primească bani dela români.

— † **Moise Lazăr.** Asesorul consistorial Moise Lazăr din Sibiu a încetat alaltăieri din viață. Azi Miercuri este înmormântarea.

Dăm aci și necrologul trimis de fiul decedatului:

Aurel Lazar, ces. și reg. locotenent în regimentul 31 de infanterie, în numele său și al rudenilor aduce la cunoștință, că iubitul său tată **Moise Lazar**, protop esbiter, asesor consistorial ordinar, a repausat în Domnul, împărtășit fiind cu sfințele Taine, astăzi, Luni, în 12 Iulie n. la orele 8 și jum. seara, în al 77-lea an al etății și a 51-lea al preoției. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre veșnică odihnă Miercuri, în 14 Iulie n. la orele 3 d. a. din biserica patronată din Sibiu suburbial Iosefin, în cimitirul central din loc. În veci amintirea lui! Sibiu, 12 Iulie n. 1909.

— **Logodnă.** D-șoara Cornelia Bogdan, fiica fruntașului econom Gheorghe Bogdan din Agraș s'a logodit cu d. Aurel Borza absolvent de teologie și preot ales în comuna Tauț.

— **O nouă invențiune românească.** D. Samuil Petrașcu, măsar artistic în Paris, a inventat un scaun care se poate purta în buzunar, iar dacă se desfășoară se poate ședea pe el foarte comod. Invențiunea a fost brevetată în Franța.

— **Serbarea măiestrilor argăsitori români din Lugoj.** Măiestrii români argăsitori din Lugoj invită respectuos la actul sfințirii de steag, care va avea loc Duminică la 5-13 Iulie 1909 în biserica mare gr. or. română din Lugoj; precum și la banchetul, concertul de promenadă și concertul popular, ce-l aranjează cu acest prilej cu cooperarea fanfarei din Brateiu și concursul Reuniunii române de cânt. și muzică din Lugoj, având următorul program: I. Năințe de amăzi la orele 11 actul sfințirii steagului în biserica mare gr. or. română din Lugoj, în prezența tuturor măiestrilor aparținători acestei profesii și a delegațiilor ce se vor prezenta. Cu ocazia aceasta se vor bate cuiele în steag. Nașa steagului este d-na Maria Jur. a. II. La ora 2 d. m. banchet în sala otelului »Concordia«. Tacâmul 2 cor. 40 fil. Doritorii de a participa au să se anunțe la d. Ioan Jurca, măiestru argăsitor Lugoj. III. Dila ora 4—7 d. m. concert de promenadă în grădina otelului »Concordia«, condusă de dirigentul Gheorghe Calin. IV. Seara la ora 9 concert popular în saletul »Concordiei«, dat de »Reuniunea română de cântări și muzică din Lugoj, sub dirigența dlui I. Vidu. Programul concertului: 1 a) I. Vidu: »Haideți frații«, cor de bărbați, b) Gr. Teodosiu: »Cântec răsboinic«, pentru trei voci de femei. 2 a) G. I. Filip: »Dute dor în valea sacă«, b) G. I. Filip »La seceră«, coruri mixte. 3 a) P. Ciorogariu: »De ar fi mândra'n deal la cruce«, b) I. Vidu: »Cătu-i țara«, coruri mixte. 4. I. Vidu: »Dragă și iar dragă«, pentru două coruri alternative. 5. a) I. Vidu: »Negruța«, b) E. Mezetti »Spre lumină, coruri mixte. Preț locuriilor: Sir I—IV: 2 cor. 40 fil.; V—VII 2 cor. VIII—XV 1 cor. 20 fil. Loc de stat 1 cor. Bilete să găsească la d. Lazar G. Ioanovits comerciant, piața Isabela. După concert urmează dans.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 14 Iulie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jumătate:

Grâu pe Iunie 1909	27.48—27.50
Secară pe Oct.	20.08—20.10
Cucuruz pe Iulie	15.58—15.60
Cucuruz nou Mai	14.08—14.10
Ovăs pe Oct.	15.48—15.50
Rapiță pe Aug.	28.60—29.80

Redactor responsabil **Constantin Savu.**
»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Un candidat de avocat

— cu praxă —

afă aplicare cu 15 August a. c. în cancelaria avocatului Dr. G. Suci, Hátszeg. Salar după invoice.

Ercule

nu poate să fie tot omul. Dar, dacă cineva se simte tot slab, tot obosit și ostenit, îi dor membrele, e fără voie, cu un cuvânt obosit trupește și sufletește, acela i-se dă ocaziune să cunoască renumitul mod de vindecare, cu ajutorul căruia puterea corporală și spirituală, sănătatea și o poate recăștiga deplin. Explicații în privința aceasta se află în cartea „A Modern Villamos Gyógymódról”. Dacă cineva nu poate merge personal, s'o ceară

prin o corespondență și dacă se va provoca la ziarul nostru, o primește într'un exemplar gratuit și francat, în plic închis. Iar dacă va merge personal, modul acesta nou de vindecare i-se va arăta gratuit. Exemplar deosebit pentru bărbați și femei.

Laboratorul medical Electro-Vitalizer
Budapesta, IV. Károly-körút 2 félem. 51.

Cupon pentru carte gratuită.

LABORATORUL MEDICAL — — „ELEKTRO-VITALIZER”
Budapesta, IV. Károly-körút 2, félem. 51.

Rog a-mi trimite gratuit și născut a plic opul
„A modern villamos gyógymódról”
pentru bărbați. (Cele de prisos să se șteargă).
 femei.

Numele _____
Adresa _____

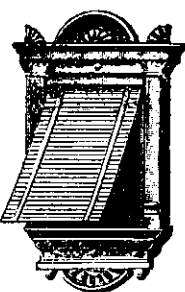
Epistolă de recunoștință.

Aszódy Balázs, tipograf, Szent-András, com. Bichș. Mult stimat! De Doctor! Mă fac cunoscut, că aparatul Electro-Vitalizer pe care l-am cumpărat de la Institutul Dire în 20 Oct 1909 m'a vindecat pã deplin. Aparatul Dire m'a făcut să pot lucra, și să fiu sănătos. Am bolit cău _____ ani, prebând ba una ba alta și numai aparatul Dire mi a putut ajuta. Pentru aceasta primii _____ ani. Aparatul m'anda fiecãrui _____

ANUNȚURI

primește administrația „Tribuna” pe lângă prețurile cele mai moderate.

Fabrică aranj. cu instalație electrică

B. Skrbic

Zagreb

— Ilica Nr. 40 —

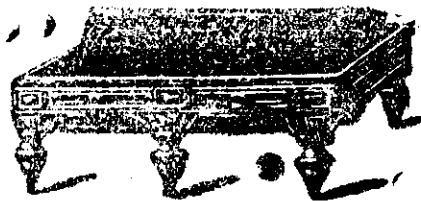
recomandă renumitele sale rolete de scândurițe, de lemn și graduate și rolete de fier pentru uși la prăvălii etc., rugând a da mai multă atențiune acestei firme solide.

Catalog de prețuri și prospecte se trimit gratis.

Dosa Farkas

fabricant de biliard

Kolozsvár, Vesselényi Miklos-u. 7.

Depozit de biliard gata Pregătesc mese de biliard și le repar

tât în oraș, cât și în provincie, imediat. Țin în depozit **bastoane de biliard** (daco), **chiulele de biliard** de bansolin și fildeş (os de elefant), apoi: **cretă, piele de biliard, lipici** și orice alte lucruri trebuincioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Invenție nouă!

Invenție nouă!

Moară de oțet, pentru întrebuintare în economie și acasă, macină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut — pe lângă garanță.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru **desfacerea sămânței** de lucernă și trifoiu, de mână cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmblătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

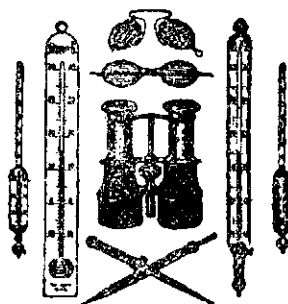
fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini

ORADEA-MARE
(Nagyvárad) Vilanytelep mellett

PETRY ÁRPÁD

orologier și mehanic

Oradea-mare — Nagyvárad, Rákoczi ut 3.

Recomandă atelierul său bogat de **orologe, instrumente optice și de fotografiat**; ține în magazin cele mai bune **orologe, ochelari, ochiane, termometre, barometre, gradator medical pentru căldură și ferbintală, gradator**

— pentru spirt și aler, — precum și tot felul de articlii pentru fotografiat și primește repararea tuturor lucrărilor ce se țin de bransa aceasta cu prețuri ieftine pe l. garanță.

Alexandru Văleanu

magazin de mănuși, de bandaje și de pantofărie ortopedică. Sighetul-Maramurășului.

Piața principală (Főter).

Beșici de gumă americane, beșici de pește — franțuzești.

Prezervative femmeiești, Ciocri de gumă, suspenzoare, bandaje, mănuși, bandaje „Diana”, — irigatoare.

Execut după comandă medicală, ghețe ortopedice pentru picioare ori-cât de bolnave și dure — roase.

TUNNER CORNEL

industrie de marmoră și granit.

Telefon 856.

Timișoara

Telefon 856.

Hunyady-út 4 (Telefon 280)

Își recomandă magazinul asortat bogat **monumente, table de marmoră, statui, fabricație proprie în executare de gust frumoasă și cu prețuri moder.**

Având un magazin bogat, liferez mai — ieftin ca orice concurență.

Recomandându-mă on. public eu stimă

TUNNER CORNEL, măiestru de sculptură în piatră.

SCHUBER JÁNOS, mehanic

TIMIȘOARA — TEMESVÁR

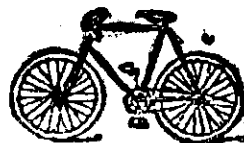
Fabrica: Fő-utca Nr. 23.

— Telefon pentru oraș și comitat 980. —

Renumtele mașine de cusut „PFAF” sunt cele mai bune pentru trebuințele casnice și industriale. CENTRAL BOBBIN și SINGER cu luntre rotundă pe lângă garanță de mai mulți ani. Mare depozit de biciclete DÜRKÖPP, DIANA, HELICAL, HELICAL, PREMIER, GLOBUS, POSTILON și SPECIAL.

Mare asortiment în gramofone și plăci. Noutate! EUFON mașină vorbitoare fără tub. La lampă Kolloid WOLFRAM 70% cruțare de curent. Reparații se fac pe lângă garanță. Cereți catalog de prețuri. — Se caută un ucenic.

Telefon 275.

Var ieftin!

In magazinul de var a lui

Vas és Társsa

comercianți de materii de zidit

ARAD, BOROS BENI-TER 6

(vis-à-vis de moara Széchenyi).

se mai poate căpăta încă câțva timp

var ieftin

100 chlgr. l fl. 70 cr.

Telefon 275.

Intr'un pătrar de oră nu mai aveți dureri
de cap dacă veți folosi renumitele

pastile contra durerii de cap

a lui Rozsnyay.

Prețul unei buc. 20 fil., 6 buc. 1 cor.

Picurii alpini ^{pen-}_{tru} stomac

a lui Rozsnyay

ca întăritori de stomac— **sunt neîntrecuți.** —

Se află de vânzare exclusiv în

Farmacia lui

ROZSNYAY MÁTYÁS

Arad, Szabadság-tér.

Fond. în a. 1858.

Nrul telef. 459.

MÜLLER J. és FIA

curățitor chimic de haine și fabrică cu aburi pentru spălaturile rufelor în A R A D.

Fabrică și birou: **Thököly Imre-u. 40—42.**

Localuri pentru primirea de rufe și haine:

József főherceg-ut 11. — Forray-utca 26. —**Asztalos-Sándor-utca 2—3.**

Localuri în provincie:

Deva, Brașov, Alba-Iulia, Sighișoara, Hunedoara, Orăștie, Odorheiu.

Facem cunoscut on. public că fabrica noastră renumită pentru curățirea chimică, vopsitorie de haine, precum și pentru spălaturile rufelor cu aburi, de 50 de ani de existență, am mărit-o și am instalat-o cu mașinile cele mai moderne și astfel concurează nu numai cu fabricile de acest soi din țară, dar și cu oricare din străinătate.

Curățim chimice și vopsim orice haine bărbătești și femeiești, paltoane, haine pentru copii, fără a le descoase, pânze de mobile, perdele, cusături, dantele, mănuși, tapete etc. etc.

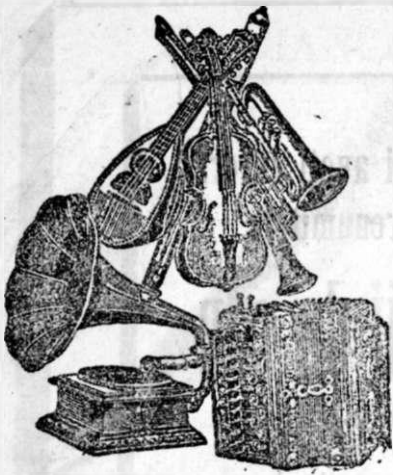
În fabrica noastră de spălat cu aburi, provăzută cu mașini excelente, cu excluderea materiilor stricăcioase rufelor, spălăm orice albituri, dar cu deosebire gulere, manșete, cămeși etc. cari călcați cu mașinile noastre cele mai moderne, capătă un lustru foarte frumos. Mulțumind on. public pentru sprijinul de până acum, rugăm pentru încredințarea și pe mai departe

Cu distinsă stimă

MÜLLER J. és FIA.

— **Comandele poștale se efectuează grabnic și conștiințios.** —

Serviciu prompt și conștiințios.

In atelierul meu de instrumente muzicale

în Chichinda-mare (Nagy Kikinda) str. Sándor-Főherceg provăzut cu puteri de muncă speciale se repară tot felul de instrumente muzicale în mod special cu prețuri nemaipomenit de ieftine. Țin în depozit totfelul de violine fabricația cea mai bună, tambure, harmonice și gramofone, precum și plăci de gramofone. Apoi tot felul de părți de instrumente. La comande din provincie se face lucrul cu îngrijire sub supravegherea mea. Cu deosebită stimă :

KELEMEN ANTAL liferant de — instr. muzicale.

Órsos István
fabrică de cântării
Temesvár, Gyárvaros
Gyárudvar utca.

Recomandă specialitățile excelente de cântării, precum și de salană cu prețurile cele mai ieftine de zi. La comande mari se dă rabat. — Expediare cu poșta și cu trenul. Serviciu prompt și conștiințios.

Grosz Nagy Ferencz,
farmacist. : : **Debreczen** : : farmacia : :
«Arany agyszarva»

Numai există reumă !

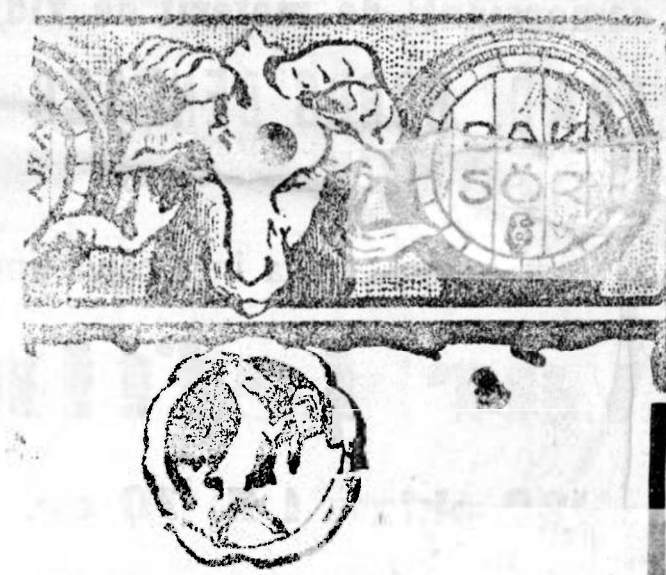
Cine voește să scape de ori-ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul

Balzam Regesc
(Király Balzsam) al cărui efect vindecător e recunoscut de medici **1 sticlă mare 2.65 Cor.** cu îndrumare, **3 sticle mari 6.65 Cor.** cu îndrumare, porto-franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai bun medicament.

Medicament pentru văpsirea părului.

În culori blond, brunet sau negru. Efect la moment
O singură vopsire e de ajuns, ca părul să mușta
fa o lână să ală călcarea ce o dorește. Nu înă
sprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori
și ce culoare 4 cor.

MUSTAȚA E PRUMOASA
dacă întrebuințezi
POMADA HAJDUSAG
cea mai bună pentru creșterea și
potrivirea mustețelor, pregătită
din materie nemisuroasă. Efectul
se vede foarte lute și cu siguranță. Scutit prin lege.
Un borcan 50 fill. Prin poștă
se trimite numai 3 borcane cu
2-15 Cor. Cu rambursă gratuit.

BEREA BAKSÖR
de
Sân-Nicolaul-mare (N.-Szt.-Miklós).

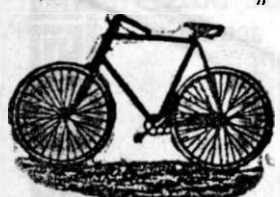
Cea mai plăcută, mai gustoasă și mai nutritivă beaură pentru suferinzii de anemie, nervositate, slăbire și insomnie, precum și pentru slăbănogi.

FABRICA DE BERE soc. pe acțiuni
în Nagy-Szent-Miklós.

Bicicliștii nu mai sunt siliți a-și procura **biciclete** ori unele părți de biciclete din Viena sau Germania, pentru că în urma legăturilor favorabile ce am, sunt în stare a ținea cu prețurile de concurență.

1 buc. **bicicletă americană**, ajustată complet, cu scutitor de tiră, cu semnal dublu, model 1909, francată la oricare stațiune din Ungaria — Cor. 96.— La comenzi se vor plăti 16 Cor. ca anticipație, restul prin rambursă.

Bicicleta de sus, cu roțițe ce se învârtesc liber verit. americ. „NEW-DEPARTURE” sau „TORPEDO” cu oprit. dindărăt mai mult cu C. 15.—

- 1 buc. manta pentru bicicliști C. 4.60
- 1 buc. manta de munte pentru bicie. cu căptușală groasă „ 8.50
- 1 buc. pompă bună pentru biciclete „ 2.60
- 1 buc. pedale fine „ 4.20
- 1 buc. șea cu arc „ 4.50
- Nichelarea și smălțuirea unei biciclete „ 20.—

Toate părțile de biciclete trebuincioase se află în depozit și se vând cu prețuri foarte moderate. Nenumărate epistole de recunoștință! Cumpărătorilor necunoscuți le expediez numai cu rambursă, dreptaceea articii necorăspunzătorii se primesc îndărăt și la dorință restituiesc suma plătită. Comisiunile sumei totale a facturilor de 30 cor. ajunse ori întrecute se expediază francate. — Pentru toate mărfurile garantez! Depozitul fabricii de mașini **Ladányi Izsó, Timișoara-Cetate** de cusut din Timișoara a lui Zápolyagasse 1, în edificiul seminarului rom. cat. Telefon 577. FILIALE: Timișoara-Fabric, strada principală 26, vis-à-vis de farmacia Jahner. Telefon 987.

IOAN I. CREȚU
arhitect și lăcătuș
Timișoara-Fabric
Fő-utca 10.

Primește orice lucrări de fier pentru zidiri, precum și bariere pentru trepte și balcoane, grății pentru porți, schelete pentru ferestre, garduri pentru morminte și vetre de fier cu prețuri moderate.